

Beszámoló

az EURALVA 2009. évi összejövételének szakmai napjáról,

2009. október 6., Koppenhága

Az összejövetel átfogó címe:

A hallgatók és nézők a digitális korszakban.

Ezen belül az első megtárgyalt téma:

A gyermekek és családok védelme a káros tartalmak ellen.

A következő előadások hangzottak el:

Vincent Porter, az EURALVA média-tanácsadója: ***A tématerület legfontosabb kérdései***
Tekintettel arra, hogy nemzetközi kutatások bizonyítják, hogy a káros tartalmak igen súlyos károkat okozhatnak a gyermekek valamint a fiatalok fejlődésében és ezáltal a családok életében is, szükséges azok hatékony visszaszorítása. A hatósági szerveknek működtetni kell olyan szabályozókat és gyakorlatot, amelyek folyamatosan figyelemmel kísérik a különböző műsor- és tartalomszolgáltatók kínálatát.

A szabályozások épülhetnek közös európai ajánlásokra figyelembe véve a helyi sajátosságokat. Ugyanakkor elvárható a műsor- és tartalomszolgáltatóktól a hatékony önszabályozás és annak szigorú betartása. Ügyelni kell arra, hogy a különböző korosztályoknak szánt műsorok és tartalmak milyen időszakban és milyen megkülönböztető jelzésekkel kerülnek terjesztésre. Meg kell teremteni a lehetőségét annak, hogy a szabálytalan tartalom esetén legyen köztudottan hova fordulni és ott érdemben vizsgálják meg az esetet. Fokozni kell annak tanítását, hogyan tudják az érintett gyermekek és fiatalok értelmezni a műsorok és tartalmak tényleges mondanivalóját és üzenetét. Azaz emelni kell a média írástudás színvonalát. Célszerű az iskolákban hallgatói-nézői közösségeket kialakítani a cél elérésére. E tekintetben a szülők továbbképzése is rendkívül fontos.

Továbbá az előadó áttekintette az EU, vonatkozó irányelveit és az időszerű intézkedéstervezeteket.

Erik Nordahl Svedensen, a dán kulturális ügyek minisztériuma vezető tanácsosa: ***A nemzeti hatóságok feladata***

Lényegében az Audiovizuális EU irányelvek 22. pontjának értelmezését, gyakorlati bevezetését és példaként a dán gyakorlatot ismertette. Hangsúlyozta, hogy a szabályozásoknak és a figyelemnek vonatkozni kell a terjedőben lévő kívánságra lehívható (on-demand) tartalmakra is. Káros jelenséggként említette, hogy néhány tagállamban (E.K., Szlovákia) un. csecsemő (Baby tv) műsorokat is terjesztenek. Példaként említette, hogy egyes tagállamokban időhatárt szabnak, ami előtt nem lehet 'felnőtt' tartalmakat sugározni (E.K, Norvégia: 21 óra). Egyes tagországokban átfogó szabályozás érvényesül valamenyny tartalomra beleértve a filmeket és DVD-eket is (Norvégia); másutt külön foglalkoznak a különböző formában megjelenő tartalmakkal (pl.: Dánia). Hangsúlyozta, hogy az egyes országok szabályozásában és gyakorlatában tükröződik a helyi sajátosságok érvényesülése is. Végezetül átfogóan ismertette a dán gyakorlatot.

Michael Vedso, a dániai EU iroda média és sajtó részlegének vezetője: ***A helyi és a közöspiaci szabályozások viszonya***

Taglalta a helyi kulturális hagyományok figyelembevételének fontosságát az általános európai ajánlások helyi alkalmazásának kidolgozásánál.

Oystein Samnoen, a norvég gyermek és családvonatkozású műsorokat és tartalmakat figyelő szolgálat vezetője: ***A norvég megközelítés***

A nézők és hallgatók képviselőjének egyik szervezete a gyermekek és a családok kérdéskörével foglalkozik. Szervezetük minden esetben hallatja hangját, ha vonatkozó szabályzat kerül kialakításra valamint, ha a műsor- és tartalomszolgáltatók megsértik azokat. Céljuk tevékenységük eredményességének tudatos fokozása, felkészülve a digitális világ eljövételében jelentkező újabb kihívásokra.

Anders Thomsen, a dán TDC közönségkapcsolatok részlegének igazgatója: ***A távközlési Vállalatok értelmezése***

Értelmezte a gyermekek kettős szerepét a média világban: mind a felhasználók mind pedig a *káros tartalmak elszenvetői*. Hangsúlyozta az iskola és a szülők felelősségét. Figyelemmel vannak a számítógépes játékok terjesztésénél is az ajánlott korhatár feltűnő, egyértelmű jelzésére. A rendőrséggel is együttműködnek a pornográfia internetes terjedése ellen. A lehívható tartalmaknál külön kódolást alkalmaznak a 'felnőtt' tartalmú tartalmak esetében, amit csak külön eljárással lehet feloldani. Bevezették, hogy a gyermekek mobil készülékeinél a szülők beállíthassák a napi legnagyobb költségű felhasználás engedélyezését. E tekintetben a gyártókkal, a hatóságokkal és a fogyasztókkal is együttműködnek.

Karla Geci, a BEBO cég E.K.-beli és Írországi részlegének vezetője: ***Megfelelőség vagy küzdelem***

Ismertette a társadalmi hálózatos csoportok (social networking) működését és jelentőségét. Adataik szerint Európa szerinte mintegy 237 millió felhasználó vesz részt ilyen tevékenységben; ezek részaránya a teljes internethasználók táborán belül közel 73%; a 2009. augusztusi felmérés szerint a BEBO a 10. legnagyobb ilyen szerveződés Európában. A BEBO közösség tevékenységi területei: érdeklődési kör szerinti csoportok szervezése, szórakoztatás (zene és videó), fényképmegosztó szolgáltatás, a társadalmi felelősség terjesztése, eredeti ötletek felkarolása, márkakedvelő csoportok létesítése. Mindezek útján igyekeznek a gyermekek és a fiatalok figyelmét az általuk választott, de fejlődésüket segítő tevékenységekre szoktatással lekötni; vagyis a káros tartalmaktól távol tartani.

Ulla Haestrup, a dán rádió-tv szerkesztője: ***A dán közszolgálati műsor- és tartalomszolgáltató megközelítése***

Áttekintést adott a gyermekműsorok szerkesztőségének vezetőjeként arról, hogy hogyan igyekeznek megfelelni a szabályozások előírásainak, a közönség elvárásainak és a gyors műszaki fejlődés kihívásainak. Egyre újfajta tartalmú és formájú műsorokat és szolgáltatásokat vezetnek be, hogy elérjék kitűzött céljukat. Ennek keretében az internetet, a mobil szolgáltatást és minden egyéb lehetőséget is felhasználnak a közönség visszajelzett meglepedésére.

Az elhangzott előadások vitájában többek között **Andrew Taussig** angol és **Brigitte Holm Sorensen** dán szakember fejtette ki gondolatébresztően álláspontját.

A második megtárgyalt téma:

A közönség változó szerepe a digitális fejlődésben

E témában elhangzott előadások:

Preben Sorensen, az EURALVA elnöke: A digitális korszakban a közönségből fogyasztó lesz, változik-e a lényeg?

Egy szóval kifejezve: nem! Nem változik, mert a közszolgálati szolgáltatók alapvető feladata változatlan, a közönség igénye is alapvetően változatlan, de a kapcsolat milyensége, műszaki megoldása és a tartalmakhoz való hozzáférés rugalmassága szolgálni fogja a változásokkal való lépéstartást! A közszolgálati műsor- és tartalomszolgáltatóknak alkalmazkodni kell a változó környezethez és lehetőleg úttörőknek lenni a műszaki adottságok kiaknázásában.

Ingo Millán-Astray, a spanyol nézők-hallgatók szervezetének, az IcMediának elnöke: *A nézői-hallgatói szervezetek változó szerepe*

A közönség elvárásait és véleményét megformáló és visszacsatoló szervezeteknek alkalmazkodniuk kell a digitális megoldások miatti kihívásokhoz. Mivel a műsorszámok és tartalmak egyre több módon jutnak el a fogyasztókhoz, fel kell készülni a sokoldalú és sokszínű médiavilág követésére és tartalmának irányítására. A nyereségérdekelt vállalkozásokat megfelelő szabályozásokkal kordában kell tartani, a közszolgálatiakat pedig feladatuk maradéktalan teljesítésére kell ösztönözni. Ehhez együtt kell működni a szabályalkotókkal (törvényi és önszabályozói), a felügyelő hatóságokkal (beleértve a fogyasztóvédelemmel foglalkozókat is), a műsor és tartalomszolgáltatókkal és a közönség /fogyasztók széles körével. Fel kell készülni az erősebben tagolódó (térben, időben és szakosított tartalommal) mediaszolgáltatások áttekintésére és követésére. Az európai ajánlások kidolgozásában és a gyakorlat követésében illetékes szervezetekkel való hatékony együttműködés érdekében szükséges a tagországok lehető legtöbbjének szervezetét az EURALVA munkájába bekapcsolni. Ettől egyrészt színesebb, átfogóbb lesz a kialakított álláspont, másrészt a nagyobb képviselt közönség miatt nagyobb lesz a felszólamlások súlya.

Christer Hederström, a svéd CMFE (európai közösségi médiák fóruma) szerkesztője és alelnöke: *A harmadik média szektor szerepe a közönség elérésében és a közszolgálatban*

A közösségi műsor- és tartalomszolgáltatók egyre növekvő szerepét tekintette át. Elsődleges szerepük a közönséget a helyi eseményekről tudósítani, a helyi döntésekbe bevonni. Ugyanakkor kitekintést is kell biztosítani az országos és nemzetközi folyamatokra is. A közösségi rádiók és televíziók illetve a hozzájuk kapcsolódó tartalomszolgáltatás nyereségérdekelt alapon működnek, de sikerük záloga, hogy közszolgálati feladatokat is lássanak el. Nagyon fontosnak tartják a megbízhatóságot és a rugalmasságot a közönség igényeivel és az események alakulásával szemben. Nézete szerint szerepük a digitális világban tovább fog nőni.

Kenneth Plummer, a Dán Rádió és televízió (DR) elnöke: *A közszolgálati műsor és tartalomszolgáltató feladata.*

Ismertette azt az évek óta következetesen folyó alkalmazkodási és egyben úttörő szerepet, amelyet a DR folytat a digitális világra való átállásban. Ennek keretében a műszakilag létező valamennyi formában igyekeznek elérni a közönséget. Továbbá, figyelemmel a közönség igényére számos szakosított csatornát indítottak a rádiózás és a videó műsor-szolgáltatás területén. Az elmondottak alapján belátható, hogy a dán műsorszolgáltatás példamutatóan oldja meg a digitális átállásból fakadó kihívások feladatait.

Az elhangzott előadásokat követő vitában Vincent Porter kiemelte a felzárkózás gyorsuló ütemű teljesítését, valamint azt megelőzendő a kereskedelmi médiavállalkozások egyeduralmának bekövetkezését. Ez valós veszély, mert a nyereség alapja a minél nagyobb közönség elérése tekintet nélkül a szolgáltatások minőségére és a feltétlenül szükséges közszolgálati feladatok ellátására. Az elmúlt évek bírósági gyakorlata is bizonyítja, hogy a cél elérésére folytatott küzdelemben bármilyen eszközt felhasználnak a közszolgálati műsor- és tartalomszolgáltatók eltaposására, visszaszorítására. Jó példaként említette a BBC és a DK ez irányú tevékenységét.

A rendkívül tartalmas és érdekesítő, ugyanakkor kimerítő szakmai nap lezárásaként **Leif Lonsmann** a DR zenei igazgatója ismertette a DR Zenei Központjának létrehozását és szerepét a DR tevékenységében és a dán lakosság zenei igényeinek kielégítésében. A szakmai napot egy a Zenei Központban tett látogatás zárta. Az épület a DR mellett került felépítésre, ezért a DR zenei és egyéb nagy teret igénylő műsorainak felvételénél is alkalmazhatja a kiváló akusztikájú (az igényeknek megfelelően változtatható) termet.

A dán szervezők és az EURALVA szakértők alapos és jó előkészítő munkája következtében a szakmai összejövetel jól szervezett és rendkívül tanulságos volt. Ilyen összejöveteleken a jövőben is szükséges részt venni az európai irányelvek alkalmazása és a várható fejlődési irányzatok megismerése lehetőségének kihasználására.

A kiutazást az SZVT szervezte, az elnyert CA pályázat pénzügyi fedezetével.

Budapest, 2009. november 10.

Dr. Sípos Erika